

Potentiële energie

Als u nog eens televisie kijkt, moet u eens de zender National Geographic opzetten. Daar geven ze een programma met de titel “Science of Stupid”. Daarin tonen ze niet alleen *home video*'s van mensen die domme stunts uithalen (en daarbij ongelukken begaan), maar lichten ze ook toe aan de hand van wetenschappelijke principes waarom het geen goed idee is om bijvoorbeeld met een winkelkarretje van de trappen te willen rijden. Grappig én leerzaam, en mijn zoontje van acht – die erg geïnteresseerd is in wetenschap en techniek – is er dol op.

Eén van de mechanismes die het meest van toepassing blijken bij valpartijen en uitschuivers, is het omzetten van potentiële energie naar kinetische energie. Als dit principe correct wordt toegepast, door de juiste invloeden uit te oefenen op een voorwerp of een persoon, worden dingen in beweging gezet. En daarover gaat het eigenlijk in de eucharistie van volgende zondag.

Zondigen worden gezonden

In de lezingen en het evangelie lezen we over mensen die gezonden worden om de boodschap te verkondigen. Belangrijk is hierbij het passief gebruik van dit werkwoord. Zij kiezen er niet zelf voor om deze taak op zich te nemen, maar worden gekozen. Waar valse profeten zelf op een verhoog klauteren omdat zij zich belangrijk en slim vinden – en de website YouTube staat tegenwoordig vol met dat soort mensen – doen Jesaja, Paulus en de vissers/apostelen dit niet op eigen initiatief. Integendeel, ten aanschijn van God en Jezus zijn zij zich pijnlijk bewust van hun zonden en onvolkomenheden:

Wee mij, ik ben verloren! Want ik ben een mens met onreine lippen, en toch hebben mijn ogen de Koning, de Heer der hemelse machten, gezien! (Jes. 6, 5)

En het laatst van allen is Hij ook verschenen aan mij, aan het misbaksel dat ik ben. Ja ik ben de minste van de apostelen, ik ben niet waard apostel te heten, want ik heb Gods kerk vervolgd. (1 Kor. 15, 8–9)

Toen Simon Petrus dat zag, viel hij op zijn knieën voor Jezus neer en zei: “Heer, ga van mij weg, want ik ben een zondig mens.” (Lc 5, 8)

Dit zijn geen uitvluchten om er zich makkelijk van af te maken. Het is ook geen geveinsde bescheidenheid. Uit deze woorden blijkt dat zij zichzelf werkelijk beschouwen als ongeschikt om deze belangrijke opdracht – het verspreiden van het Woord – te vervullen. En toch worden net deze mensen gekozen.

Ervaringsdeskundigen

Dit is geen toeval. Mensen die gered worden uit een wanhopige situatie (een drenkeling op zee, bijvoorbeeld) zijn maar wat blij dat zij gered worden. Zij weten deze verlossing naar waarde te schatten. Zij weten immers hoe het is om alle hoop op redding te verliezen. Zij weten dit veel beter dan mensen die nog nooit in een noodlottige situatie hebben verkeerd.

Neem nu armoedebestrijding. De meeste mensen weten niet hoe het is om in armoede te leven, en da's natuurlijk goed. Dat neemt niet weg dat er nog steeds (te) veel armoede is. Enkel mensen die in armoede hebben geleefd, weten hoe het is. Hun vreugde wanneer zij kunnen ontsnappen uit die omstandigheid, wanneer zij in een huis kunnen wonen waar het lekker warm is, wanneer zij elke dag voldoende te eten hebben, is onbeschrijfelijk. Mensen die nooit een dag in armoede hebben geleefd, vinden al die dingen maar normaal. Mensen die wel armoede hebben gekend,

kennen de echte waarde van zulke rijkdom. Daarom is de overheid er zich steeds meer bewust van hoe belangrijk het is om net déze mensen te betrekken bij het beleid, om naar oplossingen te zoeken en zoveel mogelijk anderen te helpen. “Ervaringsdeskundigen”, heet dat in vakjargon.

Oog voor potentieel

Mensen zijn er vaak snel bij om elkaar te beoordelen en te veroordelen. We zien nogal gemakkelijk het slechte in een ander, wat op zijn beurt aanleiding geeft om op die ander neer te kijken. Het is ook heel verlokkelijk om op iemand neer te kijken; het plaatst ons immers boven die persoon, en dat geeft ons een goed gevoel.

Dat blijkt echter niet de blik te zijn waarmee God de Vader, of Jezus, Zijn Zoon, naar ons kijken. Jezus, die de kern van Gods barmhartigheid belijdt, die de zonde veroordeelt maar de zondaar vergeeft. Jezus, die iedereen uitdaagt om in de eerste plaats zichzelf te beoordelen – want enkel wie zonder zonden is, mag de eerste steen werpen. Jezus, die zegt, “Ook Ik veroordeel u niet. Ga, en zondig niet meer.” Hij mijdt niet wie gezondigd heeft en berouw toont, of wie uitgestoten wordt omwille van een ziekte of beperking. Hij ziet net het grote potentieel in de minsten onder ons, en kiest bewust voor hen.

Niet zozeer door Zijn woorden, maar vooral door Zijn daden, maakte Jezus ons duidelijk dat er slechts redding kan zijn voor iedereen, als wij ervoor open staan dat iedereen gered kan en moet worden. Het zijn net die mensen die weten hoe verleidelijk het verkeerde pad is (omdat zij zich er ooit zelf op bevonden), die weten hoe verlossing het enige belangrijke is in een leven zonder hoop of vooruitzichten, die ons kunnen wijzen welke weg we moeten volgen. Het zijn net die mensen aan wie wij vaak weinig waarde toekennen, die ons kunnen vertellen wat waardevol is in het leven. Aan hen die zichzelf klein maken, moeten wij vragen hoe wij groot kunnen worden.

Het is eenvoudig om enkel te kijken naar hen die het gemaakt hebben, en ons te laten verblinden door hun rijkdom en succes. De uitdaging is om oog te hebben voor hen die in de marge leven, en te zien hoe hun potentieel ons allen kan verrijken. Als we dat potentieel willen gebruiken om dingen in beweging te zetten, is er nog hoop voor ons allemaal.

(Robert Michel)